

# POLİS MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİ ADAYLARININ FİZİKİ YETERLİLİK PARKUR SÜRESİ İLE ÇOKLU ZEKÂLARI VE CİNSİYET ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Fatih KARAKAŞ<sup>1</sup>

Egemen ERMİŞ<sup>2</sup>

Necati Alp ERİLLİ<sup>3</sup>

## ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Polis Meslek Yüksekokulu (PMYO) öğrenci adaylarının çoklu zekâları ile fiziki yeterlilik parkur süresi ve cinsiyet arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmaya 20 Mayıs-10 Haziran 2012 tarihleri arasında Polis Meslek Yüksekokullarında öğrenci olabilmek için fiziksel yeterlilik sınavına giren 868 erkek, 136 bayan olmak üzere toplam 1004 PMYO adayı gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak fiziki yeterlilik parkur süreleri, bilgi formu ve “Çoklu Zekâ Envanteri” kullanılmıştır. Bilgi formunda adayların, aileleri ve spor alışkanlıkları ile ilgili 12 soru bulunmaktadır. Likert tipinde olan Çoklu zekâ envanteri 10 bölüm ve toplam 80 maddeden oluşmaktadır. Verilerin istatistiksel analizi tek yönlü varyans analizi ve t-testi ile yapılmıştır.

Çalışmaya katılan erkek ve bayan öğrenci adaylarının çoklu zekâ puanları arasında sözel, mantıksal, görsel, müziksel, bedensel, içsel ve doğacı zekâ puanları açısından bayanlar lehine anlamlı fark bulunmuştur ( $p<0.05$ ). Cinsiyetler arasında sosyal zekâ puanları açısından ise anlamlı fark yoktur ( $p>0.05$ ). Süre değişkenine göre ise sosyal, görsel ve müziksel zekâ alanlarında farklılık görülürken ( $p<0.05$ ), bayan ve erkek adaylarda ayrı ayrı süre değişkeni göz önünde bulundurulduğunda, hiçbir zekâ puanı açısından anlamlı fark bulunamamıştır ( $p>0.05$ ). Sonuç olarak, cinsiyet değişkeninin çoklu zekâ puanlarında etkisi olmasına rağmen, adayların zekâ puanlarının süre değişkeni üzerinde bir etkisi olmadığı söylenebilir.

**Anahtar Kelimeler:** Çoklu zekâ, fiziksel yeterlik parkuru, süre

## AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE PHYSICAL APTITUDE TEST TRACK TIME, MULTIPLE INTELLIGENCES AND GENDER OF VOCATIONAL POLICE HIGH SCHOOL PROSPECTIVE STUDENTS

## ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the relationship between the physical aptitude test track time, multiple intelligences and gender of Vocational Police High School prospective students. 1004 prospective students-868 male and 136 female- entering the physical aptitude test to be able to become a student in Vocational Police High School between the dates 20 May-10 June 2012 participated in the study voluntarily. The data were collected through physical aptitude track times, an information form and a “Multiple Intelligences Questionnaire”. The information form included of a total of 12 questions about the students, their families, and their sports habits. The Multiple Intelligences Questionnaire was Likert type and included 10 parts and a total of 80 items. One-way ANOVA and independent sample t-test were used for statistical analyses. Verbal, logical, visual, musical, bodily-kinesthetic, intrapersonal and naturalistic intelligence scores of the female participants were significantly higher than those of male students’ ( $p<0.05$ ).

<sup>1</sup>19 Mayıs Polis Meslek Yüksekokulu, Samsun

<sup>2</sup>Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun “Yazışmadan sorumlu yazar”

<sup>3</sup>Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü Sivas

However, there was no significant difference between genders in terms of in terms of interpersonal intelligence ( $p>0.05$ ). While a significance was found between interpersonal, visual and musical intelligence scores in terms of time variable ( $p<0.05$ ), there was no significant difference in any of the multiple intelligence scores when time variable was considered for female and male prospective students separately ( $p>0.05$ ). As a conclusion, it can be said that although gender variable has an effect in the multiple intelligence scores, time variable did not have any effect on the multiple intelligence scores of prospective students.

**Keywords:** Multiple intelligences, physical aptitude test track, time

## GİRİŞ

Üzerinde en fazla tartışılan kavramlardan biri olan zekâ birçok farklı araştırmacı tarafından tanımlanmıştır. Bu kadar çok tartışılmasına rağmen tam bir fikir birliği sağlanmamış olsa da, zekâ ile ilgili günümüze kadar yapılmış olan tanımlarda ortak üç nokta bulunmaktadır. Bu üç nokta yüksek düzeyde yetenekler (soyut muhakeme, zihinsel temsil, problem çözme, karar verme), çevreye uyum ve öğrenme yeteneğidir [1]. Zekânın tanımlanması kadar tartışılan bir başka konu ise zekânın ölçülmesidir. İlk zekâ testleri 1904 yılında Fransız Alfred Binet ve bir grup arkadaşı tarafından geliştirilmiştir. Bu testin kullanımı giderek yaygınlaşmış ve insan zekâsının objektif olarak ölçülebileceği ve zekâ seviyesinin IQ puanı olarak bilinen tek bir sayıya indirgenebileceği görüşünü ortaya çıkarmıştır. Uzun yıllar geçerliliğini koruyan bu geleneksel zekâ anlayışını inceleyen nöropsikoloji ve gelişim uzmanı Howard Gardner 70 ve 80'li yıllarda bireylerin bilişsel kapasitelerini araştırmaya başlamıştır. Gardner 1983'te yayımlanan "Frames of Mind" (Zihnin Çerçevesi) isimli kitabında insanların çoklu zekâyâ sahip olduğunu öne sürmüştü ve çoklu öğrenme ortamlarında bireyin problem çözme becerisinin ve üretkenliğinin daha fazla olabileceğini belirtmiştir [2]. Çoklu Zekâ Kuramı bilişsel bilim, gelişimsel psikoloji ve nörobilimden yararlanır ve her bireyin zekâ düzeyinin özerk güçler ya da yetenekler tarafından oluştuğunu ve sekiz zekâ gücünün var olduğunu savunur. Gardner'ın ileri sürdüğü zekâ alanları şunlardır [3]: Sözel-Dilsel Zekâ, Mantıksal-Matematiksel Zekâ, Görsel (Şekil)-Uzamsal (Uzaysal, Alansal) Zekâ, Müziksel-Ritmik Zekâ, Bedensel-Kinestetik Zekâ, Kişilerarası-Sosyal Zekâ, Kişiyi dönük (İçsel, Özdedönük) Zekâ, Doğacı Zekâ.

Sözel dilsel zekâ, bireyin kendi diline ait kavramları sözlü olarak veya yazılı olarak etkili bir biçimde kullanabilme kapasitesidir. Bu zekâ türüne sahip bireyler kendi dillerini gramer yapısına, sözcük dizimine ve vurgusuna uygun olarak ustalıkla kullanır. Mantıksal-matematiksel zekâ, bireyin sayıları etkili bir şekilde kullanabilmesi ya da sebep-sonuç ilişkisi kurarak olayların oluşumu ve işleyişi hakkında etkili bir şekilde mantık yürütebilme kapasitesidir. Bu tür zekâyâ sahip bireyler, mantık kurallarına, neden-sonuç ilişkilerine, varsayımlar oluşturmaya ve sorgulamaya ve bunlara benzer soyut işlemlere karşı çok hassas ve duyarlıdırlar. Görsel-uzamsal zekâ, bireyin görsel ve uzamsal dünyayı doğru bir şekilde algılama veya dış dünyadan edindiği izlenimler üzerine değişik şekiller uygulama kapasitesidir. Bu zekâyâ sahip bireyler, yer, zaman, renk, çizgi, şekil, biçim ve desen gibi olgulara ve bu olgular arasındaki ilişkilere karşı hassas ve duyarlıdırlar. Müziksel-ritmik zekâ, bir bireyin müzik formlarını algılama, ayırt etme ve ifade etme yeteneğidir. Müziksel zekâsı güçlü olan bireyler müziksel eserleri kolaylıkla hatırlar, aynı zamanda olayların oluşumunu ve işleyişini müziksel bir dille düşünmeye, yorumlamaya ve ifade etmeye çalışırlar [3].

Bedensel-kinestetik zekâ ile bir bireyin düşünce ve duygularını anlatmak için vücudunu kullanmadaki ustalığı veya ellerini kullanma ve elleriyle yeni şeyler üretme yeteneği kastedilir. Bu zekâ alanı, koordinasyon, denge, güç, esneklik ve hız gibi bazı yetenekleri ve bu yeteneklerin hepsinin bir arada işlemlerini sağlayan devinimsel nitelikteki bazı özel becerileri de içermektedir.

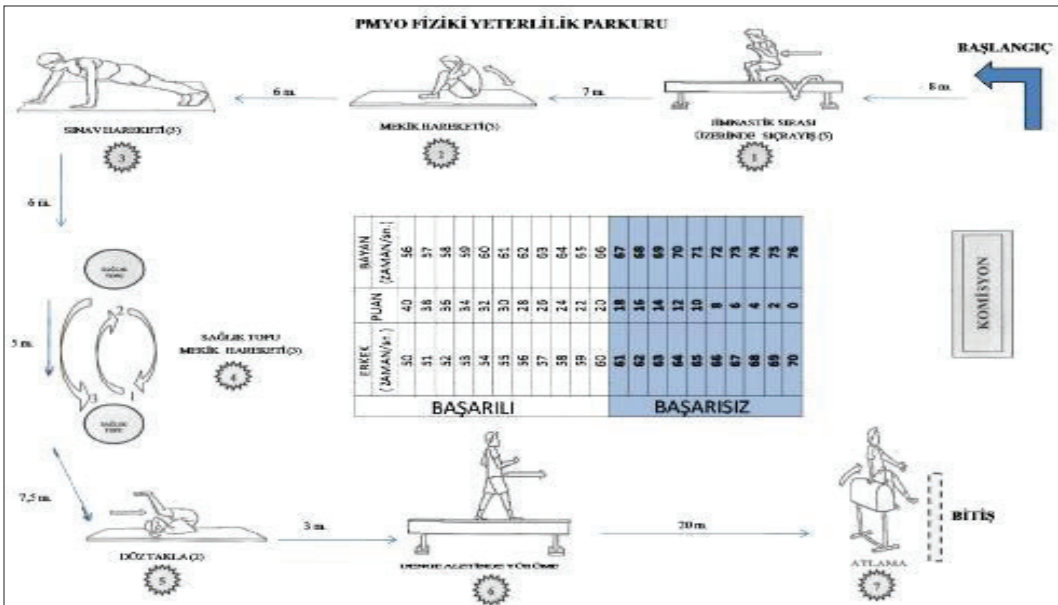
Sosyal zekâ, bir bireyin çevresindeki insanların duygularını, isteklerini ve ihtiyaçlarını anlama, ayırt etme ve karşılama kapasitesidir. Sosyal zekâsı güçlü olan bireylerin bir grup içerisinde grup üyeleri ile işbirliği yapma, onlarla uyum içerisinde çalışma ve bu kişilerle etkili olarak sözlü veya sözsüz iletişim kurma gibi yetenekleri olur. İçsel zekâ, bir kişinin kendisini tanıması ve kendisi hakkında sahip olduğu bu bilgi ve anlayış ile çevresinde uyumlu davranışlar sergileme yeteneğidir. Doğacı zekâ ile ise bir bireyin hayvanlar ve bitkiler gibi yaşayan canlıları tanıma, onları belli karakteristik özelliklerine bağlı olarak sınıflandırma ve diğerlerinden ayırt etme yeteneği veya dünya doğasının bulutlar, kayalar veya depremler gibi çeşitli karakteristiklerine karşı aşırı ilgili ve duyarlı olması kastedilmektedir [3].

Literatürde çoklu zekâ kavramı ile ilgili son yıllarda birçok çalışma yapılmıştır [4-9]. Bu çalışmalar ile çoklu zekâ kavramının cinsiyete, bölgelere, yaş gruplarına, eğitim gördükleri çevreye veya eğitim alanlarına göre farklılıkları araştırılmıştır. Bazı değişkenlere göre farklı yerleşim bölgelerindeki çalışmaların bile aynı sonuç vermediği görülmektedir. Çoklu zekâ uygulamalarının çoğaltılması ile daha güvenilir genellemeler ve daha sağlıklı yorumlar yapılabilecektir.

Bu çalışmada, Polis Meslek Yüksekokulları öğrenci alımı sınavına giren adayların çoklu zekâ puanları araştırılmıştır. Bu çalışmanın amacı, 20 Mayıs-10 Haziran 2012 tarihleri arasında Polis Meslek Yüksekokullarında öğrenci olabilmek için fiziksel yeterlilik sınavına giren adayların cinsiyet açısından ve süre açısından çoklu zekâ alanları arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya çıkarmaktır.

## MATERYAL VE METOT

Araştırma grubunu 20 Mayıs - 10 Haziran 2012 tarihleri arasında Polis Meslek Yüksekokullarında öğrenci olabilmek için fiziksel yeterlilik sınavına giren 868 erkek, 136 bayan olmak üzere toplam 1004 gönüllü aday oluşturmaktadır. Polis Meslek Yüksekokullarında öğrenci olabilmek için sınava giren adaylara sınavın bir aşaması olarak Fiziki Yeterlilik Parkuru uygulanır. Parkurda elde edilen süreye göre yapılan puanlamalar bayanlar ve erkekler için ayrı ayrı hesaplanır.



Parkuru 61 saniye ve üzerinde bitiren erkek adaylar 20 puan altında puan olarak elenirler. Parkuru 67 saniye ve üzerinde bitiren bayan adaylar 20 puan altında puan olarak elenirler. Parkur başlangıç noktasından jimnastik sırasına kadar koşma ile başlar. Jimnastik sırasında aday 5 kez sağa sola sıçrama hareketi yapacaktır. Bu hareketi sırasıyla 5 adet mekik ve 5 adet şınav izler. Bundan sonra top mekiği ve 2 adet düz takla vardır. Son olarak ise adaylar denge aletinde yürüdükten sonra atlama beygiri üzerinden atlarlar. Erkek adaylar bu parkuru 50 ila 60 saniye arasında bitirirlerse başarılı sayılır, 61 saniyeden daha fazla sürede bitirirlerse başarısız sayılırlar. Bayan adaylar için ise, parkuru 56 ila 66 saniye arasında bitirenler başarılı sayılırken, 67 saniyeden daha fazla sürede bitirenler başarısız sayılmaktadırlar.

Katılımcılara kişisel bilgi formu ve Özden [10] tarafından geliştirilen, geçerlilik ve güvenilirliği test edilmiş “Çoklu Zekâ Alanları Envanteri” uygulanmıştır. Çoklu zekâ envanteri 5’li Likert tipinde olup, 10 bölümden ve toplam 80 maddeden oluşmaktadır. Maddeler beşli dereceleme sistemine göre hazırlanmış ve “Bana Hiç Uygun Değil (1), Bana Çok Az Uygun (2), Bana Kısmen Uygun (3), Bana Oldukça Uygun (4), Bana Tamamen Uygun (5) şeklinde derecelendirilmiştir. Envanterdeki her bölümde A’dan H’ye kadar harfler vardır. Her bölümde A ile gösterilen maddeler Sözel zekâ, B ile gösterilen maddeler Mantıksal zekâ, C ile gösterilen maddeler Görsel zekâ, D ile gösterilen maddeler Müziksel zekâ, E ile gösterilen maddeler Bedensel zekâ, F ile gösterilen maddeler Sosyal zekâ, G ile gösterilen maddeler İçsel zekâ ve H ile gösterilen maddeler doğacı zekâ ile ilgilidir. Her öğrencinin envanterin sekiz bölümünden aldığı puanlar toplanmış ve zekâ alanlarındaki toplam puanlar belirlenmiştir. Her bir zekâ alanında en düşük puan 10 ve en yüksek puan ise 50’dir.

Elde edilen verilerin normallik varsayımı gösterip göstermediği SPSS.15 paket programı ile test edilmiş ve normal dağılım gösterdikleri görülmüştür. Çalışmada değişkenlerin ortalamaları arasındaki farklar, bağımsız iki değişkenin t-testi analizi ile hesaplanmıştır.

## BULGULAR

Çalışmada değerlendirilen 1004 adayın genel olarak ve cinsiyetlerine göre zekâ puanlarından elde edilen ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 1’de verilmiştir. Tablo 1’de verilen t-testi sonuçlarına bakıldığında, araştırmamıza katılan 1004 adayın cinsiyetlerine göre zekâ puanları bakımından sosyal zekâ puanı hariç tümünde farklı oldukları görülmektedir. Benzer sosyal ortamlardan gelen adayların, sosyal zekâ puanlarının benzerlik göstermesi beklenen sonuçlardan biridir. Benlik ve doğa zekâ puanlarında yakın ortalamalara sahip olmalarına rağmen istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu ise adayların cinsiyetlerine göre tamamen farklı ortamlardan geldiklerini göstermektedir.

**Tablo 1.** Cinsiyetlerine göre adayların çoklu zekâ puanları dağılımı

Zekâ Puanları	GENEL		BAYAN		ERKEK		T-test
	Ortalama	Std. Sapma	Ortalama	Std. Sapma	Ortalama	Std. Sapma	
Sosyal	40,1892	0,1523	40,5515	0,4178	40,1325	0,1636	0,941
Mantıksal	37,1355	0,1784	38,3750	0,5051	36,9412	0,1899	2,758**
Görsel	35,6444	0,1825	38,1838	0,4953	35,2465	0,1930	5,588**

Müziksel	32,1026	0,2238	34,8603	0,6056	31,6705	0,2376	4,934**
Bedensel	38,7869	0,1539	39,8824	0,4165	38,6152	0,1649	2,837**
Benlik	34,2978	0,1658	35,8971	0,4573	34,0472	0,1766	3,842**
Doğa	36,6733	0,1644	37,4632	0,4431	36,5495	0,1768	1,904**
Sözel	34,1892	0,1614	36,1250	0,4566	33,8859	0,1702	4,799**
* p<0,05 ** p<0,01							

Tablo 2’de adayların sınavlardan elde ettikleri başarılı ve başarısız olma durumlarına göre karşılaştırılması yapılmıştır. Sonuçlara göre başarılı adaylar ile başarısız adaylar arasında sosyal, görsel ve müziksel zekâ puanlarına göre farklılıklar bulunmuştur. Özellikle akla ilk gelen soru bedensel zekâ puanları arasında neden farklılık bulunmaması olabilir. Sınav sonucunda, barajın hemen altında kalan öğrenci sayısının çokluğu ve elde edilen ortalama değerleri arasındaki farkların azlığı da bu sonucun bir göstergesi olmaktadır.

**Tablo 2.** Fiziki yeterlilik parkurunda başarılı başarısız olma durumuna göre adayların çoklu zekâ puanları dağılımı

Zekâ Puanları	BAŞARILI		BAŞARISIZ		T-test
	Ortalama	Std. Sapma	Ortalama	Std. Sapma	
Sosyal	40,1414	0,1614	40,5197	0,4561	2,681*
Mantıksal	37,0331	0,1898	37,8425	0,5198	1,508
Görsel	35,5051	0,1929	36,6063	0,5496	2,008*
Müziksel	31,9236	0,2401	33,3386	0,6089	2,105*
Bedensel	38,7697	0,1655	38,9055	0,4173	0,293
Benlik	34,2144	0,1749	34,8740	0,5098	1,322
Doğa	36,6568	0,1752	36,7874	0,4768	0,264
Sözel	34,0251	0,1706	35,3228	0,4790	0,825
* p<0,05 ** p<0,01					

Tablo 3’de bayan adayların başarılı ve başarısız olma durumlarına göre bir değerlendirme verilmiştir. Tablo 3’e baktığımızda, bayan adayların başarılı ve başarısız olma durumlarına göre bütün çoklu zekâ puanları bakımından fark olmadığı görülmektedir. Bu ise bayan adayların homojen bir yapıda olduğu sonucunu çıkarmaktadır.

**Tablo 3.** Fiziki yeterlilik parkurunda başarılı başarısız olma durumuna göre bayan adayların çoklu zekâ puanları dağılımı

Zekâ Puanları	BAŞARILI		BAŞARISIZ		T-test
	Ortalama	Std. Sapma	Ortalama	Std. Sapma	
Sosyal	41,1001	0,5042	40,5001	0,7148	0,296
Mantıksal	38,6429	0,7368	38,5893	0,7639	0,050
Görsel	37,9286	0,6835	38,7679	0,7948	0,804
Müziksel	34,4571	0,9526	35,1607	0,84622	0,538
Bedensel	40,3857	0,5849	39,5179	0,6601	0,985
Benlik	35,8571	0,6345	35,8393	0,7761	0,704
Doğa	37,2429	0,7082	37,6964	0,6842	0,018
Sözel	36,1714	0,6145	36,0893	0,7386	0,453

Tablo 4’de erkek adayların başarılı ve başarısız olma durumlarına göre bir değerlendirmesi verilmiştir. Bayan adaylarınkine benzer şekilde erkek adayların başarılı ve başarısız olma durumlarına göre bütün çoklu zekâ puanları bakımından fark olmadığı görülmektedir. Bu da aynı bayan adaylarda olduğu gibi erkek adayların homojen bir yapıda olduğu sonucunu çıkarmaktadır.

**Tablo 4.** Fiziki yeterlilik parkurunda başarılı başarısız olma durumuna göre erkek adayların çoklu zekâ puanları dağılımı

Zekâ Puanları	BAŞARILI		BAŞARISIZ		T-test
	Ortalama	Std. Sapma	Ortalama	Std. Sapma	
Sosyal	40,0582	0,1697	40,5352	0,5943	1,443
Mantıksal	36,8934	0,1955	37,2535	0,7051	0,521
Görsel	35,2949	0,1995	34,9014	0,6978	0,559
Müziksel	31,7038	0,2461	31,9014	0,8266	0,228
Bedensel	38,6295	0,1718	38,4225	0,5321	0,345
Benlik	34,0719	0,1811	34,1127	0,6670	0,797
Doğa	36,6059	0,1803	36,0704	0,6522	0,064
Sözel	33,8216	0,1759	34,7183	0,6235	0,839

## TARTIşMA

Araştırmaya katılan ğrenci adaylarının çoklu zekâ puanları incelendiğinde en yüksek çoklu zekâ puanının sosyal zekâya ait olduğu görülmektedir. Sosyal zekâsı güçlü olan bireylerin bir grup içerisinde grup yeleri ile işbirliği yapma, onlarla uyum içerisinde çalışma ve bu kişilerle etkili olarak sözlü veya sözsüz iletişim kurma gibi yetenekleri olur. Araştırmaya katılan ğrenci adaylarında sosyal zekâ puanlarının yüksek çıkmasının nedeni polislik mesleğinin grup yeleri ile işbirliği yapma, grup yeleri ile uyum içerisinde çalışma özelliklerini gerektirmesi ve bu özelliğin sınava katılan adaylarda bulunması ile açıklanabilir. Sosyal zekâ puanını bedensel zekâ ve mantıksal zekâ takip etmektedir (Tablo 1). Bayan ğrenci adaylarının mantıksal, görsel, mzikselsel, bedensel, benlik, doğa ve sözel zekâ alanları bakımından erkek ğrenci adaylarından daha yüksek puan almış olmaları istatistiksel olarak anlamlıdır ( $p<0.01$ ). Mantıksal zekâ alanına sahip bireyler mantık kurallarına, neden-sonuç ilişkilerine, varsayımlar oluştırmaya ve sorgulamaya ve bunlara benzer soyut işlemlere karşı çok hassas ve duyarlıdırlar [11]. Görsel zekâsı güçlü olan bireyler, varlıkları, olayları veya olguları görselleştirme ya da resimlerle, çizgilerle ve renklerle çalışma yeteneğine sahiptirler [5]. Bayan ğrenci adaylarının görsel zekâsının daha yüksek çıkmasının sebebi ise beyinde görsel işlemlerden sorumlu bölgeler olan korteksin n ve temporal bölümlerinin kadınlarda daha düzenli ve hacim olarak daha büyük olması olabilir [12]. Ekici [13] ise kadınlara artistik aktivitelere daha yatkın olduğunu ve görsel zekânın da artistik aktivitelere ilişkili olduğunu belirtir. Mzikselsel zekâ alanı yüksek olan bireylerin ritimleri algılama ve yaratma, müzikal biçimlerle kendilerini ifade edebilme, müzikal üretimlerde bulunma, müzik aletlerine ve seslere karşı aşırduyarlılık ve müzikal eleştiri yapabilme yetenekleri yüksektir [14]. Bayan adayların görsel ve mzikselsel zekâ ortalamalarının erkeklerinkinden daha yüksek olmasının sebebi bu iki zekâ çeşidinin sanatsal aktivitelere ve yaratıcılıkla ilişkili olması ve kadınlara bu iki özelliğe erkeklerden daha yatkın olması olabilir.

Bedensel zekâ alanı yüksek olan bireyler koordinasyon, denge, güç, hız, esneklik, gibi becerileri etkin bir şekilde kullanırlar [11]. Benlik zekâsı yüksek olan bireyler kendilerini objektif olarak değerlendirme, sahip oldukları duyguların, ihtiyaçların veya amaçların farkında olma, kendilerini iyi disipline etme ve kendilerine güven gibi yeteneklere sahiptirler. Doğa zekâsı güçlü olan bireyler sağlıklı bir evre oluştırma bilincine sahiptirler ve çevrelerindeki doğal kaynaklara, hayvanlara ve bitkilere karşı çok meraklıdırlar [11]. Sözel zekâ alanına sahip bireyler; etkili okuma becerisine sahip, kendini ifade edebilme yeteneği olan, etkin dinleme ve yazma becerileri yüksek olan bireylerdir [5]. Bayan ğrenci adaylarının sözel zekâlarının daha yüksek çıkmasının sebebi kadınlara kendilerini ifade etmede erkeklere göre daha iyi olmaları olabilir.

Öğrenci adaylarının cinsiyet değişkenine göre sosyal zekâ alanları arasında ise anlamlı bir fark bulunmamıştır ( $p>0,05$ ). Bayan ve erkek ğrenci adaylarının sosyal zekâ alanları arasında anlamlı fark bulunmamasına rağmen, bayan adayların sosyal zekâ puanları erkek adayların sosyal zekâ puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Kadınlara, çeşitli biyolojik etmenlerden dolaydu iletişim becerilerinde erkeklerden daha iyi oldukları ve bu nedenle sosyal ilişkilerde erkeklerden daha iyi oldukları ileri sürülmektedir [15]. Araştırmaya katılan bayan adayların sosyal zekâ puanlarının erkek adaylarınkinden yüksek olması araştırmaya katılan bayan adayların iletişim becerilerinin erkek adaylardan yüksek olması ile açıklanabilir.

Araştırmaya katılan ğrenci adaylarının fiziki yeterlilik parkuru süre değişkenine göre çoklu zekâları incelendiğinde, başarılı ve başarısız adaylar arasında sosyal, görsel ve mzikselsel zekâ alanları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark görülmektedir ( $p<0,05$ ). Cinsiyet değişkeninde olduğu gibi yine en yüksek çoklu zekâ puanının sosyal zekâya ait olduğu görülmektedir. Sosyal zekâsı gelişmiş

bireylerde çevreye uyum sağlama özelliği ön plandadır. Sınavda başarılı olan adayların sosyal zekâlarının yüksek olması nedeniyle sınav ortamına kolaylıkla uyum sağladıkları ve bu özellikleri nedeniyle başarılı oldukları düşünülebilir. Sosyal zekâ puanını bedensel zekâ ve mantıksal zekâ takip etmektedir (Tablo 2). Başarılı ve başarısız adayların mantıksal, bedensel, benlik, doğa ve sözel zekâları arasında ise süre açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ( $p>0,05$ ). Sonuçlar incelendiğinde, başarılı adaylar ile başarısız adaylar arasında bedensel zekâ puanı açısından anlamlı fark ortaya çıkmamış olması, hatta başarısız adayların bedensel zekâ puanlarının başarılı adaylarınkinden daha yüksek çıkmış olması şaşırtıcı bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Başarısız adayların bedensel zekâ puanlarının başarılı adaylarınkinden daha yüksek çıkmış olması başarılı ve başarısız adayların sürelerinin birbirlerine çok yakın olması ile açıklanabilir.

Bayan adayların başarılı başarısız olma durumuna göre çoklu zekâları incelendiğinde, en yüksek zekâ puanlarının başarılı ve başarısız adaylar için farklılık göstermediği görülmektedir (Tablo 3). Başarılı bayan adayların en yüksek çoklu zekâ puanı sosyal iken, bu zekâ puanını bedensel ve mantıksal zekâ puanları takip etmektedir. Başarısız bayan adayların ise en yüksek çoklu zekâ puanı sosyal iken, bu zekâ puanını bedensel ve görsel zekâ puanları takip etmektedir. Başarılı ve başarısız bayan adaylar arasında hiçbir zekâ puanı için istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir ( $p>0,05$ ). Elde edilen bu sonuç yine başarılı ve başarısız adaylar arasında bedensel zekâ alanı açısından fark olmaması bakımından şaşırtıcıdır. Bedensel zekâ sportif faaliyetlerde başarıyı gerektirir. Fiziksel yeterlilik sınavında da adaylar sportif faaliyetler yönünden sırandıkları için başarılı adaylar ve başarısız adaylar arasında bedensel zekâ puanları açısından fark beklenebilir. Bununla birlikte, beklenildiği üzere, başarılı adayların bedensel zekâ puanları başarısız adaylarınkinden yüksek çıkmıştır. Başarılı ve başarısız bayan adaylar arasında hiçbir zekâ alanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmaması yine adayların sürelerinin birbirlerine çok yakın olması ile açıklanabilir.

Erkek adayların başarılı başarısız olma durumuna göre çoklu zekâları incelendiğinde, en yüksek zekâ puanlarının başarılı ve başarısız adaylar için farklılık göstermediği görülmektedir (Tablo 4). Başarılı ve başarısız erkek adayların en yüksek çoklu zekâ puanı sosyal iken, bu zekâ puanını bedensel ve mantıksal zekâ puanları takip etmektedir. Başarılı ve başarısız erkek adaylar arasında hiçbir zekâ puanı için istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir ( $p>0,05$ ). Başarılı adayların bedensel zekâ puanları başarısız adaylarınkinden yüksek çıkmıştır. Bununla birlikte, başarılı ve başarısız adaylar arasında bedensel zekâ puanı açısından fark yoktur. Bedensel zekâ puanı da dahil olmak üzere tüm zekâ alanları arasında anlamlı fark olmamasının sebebi adayların fiziksel parkuru tamamlama süreleri arasındaki farkların çok küçük farklar olması olabilir.

## SONUÇ

Adaylarda cinsiyet değişkenine göre sosyal zekâ alanı dışında bütün alanlarda bayanlar lehine farklılık tespit edilmiştir. Süre değişkenine göre ise sosyal, görsel ve müziksel zekâ alanlarında farklılık görülürken, bayan ve erkek adaylarda ayrı ayrı süre değişkeni göz önünde bulundurulduğunda, hiçbir zekâ puanı açısından anlamlı fark bulunamamıştır. Sonuç olarak, süre değişkeninin adayların zekâ puanları üzerinde bir etkisi olmadığı söylenebilir.

Bu çalışma ile Polis Meslek Yüksekokullarına giriş sınavındaki başarıların etkileri araştırılmıştır. Giriş sınavlarında hem erkek hem de bayan adaylar için fiziki yeterlilik sınavında belirlenen sürenin altında koşmaları istenmektedir. Bu süre üstünde koşan adayların başarısız sayıldığı sınavlarda; başarılı ve başarısız adayların çoklu zekâ puanlarının sınavın sonucu üzerinde etkili olmadığı sonucu bulunmuştur. Bu sonuç, gelecek sınavlarda alınacak adayların profili için de yardımcı bir kaynak olacağı düşünülmektedir.



## KAYNAKLAR

1. Demirel Ö, Başbay A, Erdem E. Eğitimde Çoklu Zekâ Kuram ve Uygulama, Pegem Yayıncılık, Ankara, 2006.
2. Demirel Ö. Eğitimde Program Geliştirme, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2007.
3. Gardner H. Frames of Mind, Basic Books, New York, 1983.
4. Ermiş E, İmamoğlu O, Erilli NA. Üniversite Öğrencilerinin Bedensel ve Sosyal Çoklu Zekâ Puanlarında Sporun Etkisi, Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 2012, 3(2); 23-29.
5. Güllü M, Tekin M. Spor Lisesi Öğrencileri ile Genel Lise Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Alanlarının Karşılaştırılması, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2009, 3(3); 247-258.
6. Ermiş E. Aktif spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin bazı değişkenlere göre çoklu zekâlarının karşılaştırılması, Yayınlanmış Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun, 2012.
7. Azar A. Lisede Seçilen Alan ve ÖSS Alan Puanları ile Çoklu Zekâ Profilleri Arasındaki İlişi, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yöntemi, 2006, 46; 157-174.
8. Bayrak Ç, Çeliksoy MA, Çeliksoy S. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki öğrencilerin Çoklu Zekâ Kuramına İlişkin Zekâ Profilleri ve Uygulanan Yetenek Giriş Sınavları İle İlişkisi, 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, 10-11 Haziran, Bursa, 2005.
9. Tekin M, Taşgın Ö. Orta Öğretimde Öğrenim Gören Spor Yapan ve Yapmayan Öğrencilerin Yaratıcılık ve Çoklu Zekâ Alanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2008, 2(3); 206-214.
10. Özden Y. Öğrenme ve Öğretme, Ankara, Pegem A Yayıncılık Ankara, 2008.
11. Saban A. Çoklu Zekâ Teorisi ve Eğitim, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2005.
12. Geary DC. Sex Differences in Brain and Cognition, In: Male, female: the evolution of human sex differences. Washington DC, American Psychological Association Books, 1998, 153.
13. Ekici S. Multiple intelligence levels of physical education and sports school students, Educational Research and Review, 2011, 6(21); 1018–1026.
14. Bümen NT. Okulda Çoklu Zekâ Kuramı, Pegem A Yayıncılık, İkinci Baskı, Ankara, 2004.
15. Özyurt BE. Cinsiyet, (Edt) Kuzgun Y, Deryakulu D, Eğitimde Bireysel Farklılıklar, Nobel Yayın Dağıtım, 1. Baskı, Ankara, 2004.